

STANOWIENIE I STOSOWANIE PRAWA ELEMENTY TEORII

Andrzej Korybski
Leszek Leszczyński

SERIA AKADEMICKA

LEX

a Wolters Kluwer business

STANOWIENIE I STOSOWANIE PRAWA ELEMENTY TEORII

Andrzej Korybski
Leszek Leszczyński

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

LEX

a Wolters Kluwer business

Warszawa 2015

Wydawca
Agata Jędrasik

Redaktor prowadzący
Adam Choiński

Łamanie
Wolters Kluwer

Poszczególne części podręcznika przygotowali:
Andrzej Korybski: część pierwsza (rozdziały I–III), część druga (rozdziały V–VIII)
Leszek Leszczyński: część trzecia (rozdziały IX–XII)
Andrzej Korybski, Leszek Leszczyński: Od Autorów, część pierwsza (rozdział IV)

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przystępujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by
Wolters Kluwer SA, 2015

ISBN: 978-83-264-9296-9

Wydane przez:
Wolters Kluwer SA

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Od Autorów	9
Część pierwsza	
STANOWIENIE I STOSOWANIE PRAWA – OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA TEORETYCZNA	
Rozdział I	
Problematyka stanowienia i stosowania prawa w prawoznawstwie	13
1. Zagadnienia stanowienia i stosowania prawa w literaturze teoretycznoprawnej .	13
2. Podstawowe ujęcia i zagadnienia badawcze – wybór problematyki	17
3. Poszukiwanie nowych ujęć i podejść badawczych – wstępne ustalenia i propozycje	22
Rozdział II	
Stanowienie i stosowanie prawa w ujęciu kulturowym i decyzyjnym	25
1. Prawo jako wytwór i czynnik kultury – antropologiczne ujęcie zjawisk prawnych	25
2. Metodologiczne konsekwencje wieloaspektowości ontologicznej zjawisk prawnych	29
3. Kulturowe ujęcie prawa a badanie relacji między zjawiskami państwa i prawa ...	33
4. Analiza procesów decydowania prawnego a wybrane koncepcje interesów w prawie	38
5. Procesy decydowania prawnego a koncepcja gry organizacyjnej	41
6. Dotychczasowe opisy procesów decydowania prawnego a możliwości stwarzane przez podejście decyzyjne	46
Rozdział III	
Stanowienie i stosowanie prawa w demokratycznym państwie prawnym	52
1. Interpretacje państwa prawnego w doktrynie prawniczej w świetle decydowania prawnego	52
2. Prawa człowieka oraz inne prawa podmiotowe a zakres merytoryczny i hierarchia źródeł prawa powszechnie obowiązującego	55

Rozdział IV

Procesy stanowienia i stosowania prawa w perspektywie decyzyjnej – wybrane zagadnienia ontologiczne i metodologiczne	60
1. Normatywny i empiryczny aspekt społecznego tworzenia i działania prawa a współczesna teoria prawa	60
2. Wieloaspektowość procesów decydowania prawnego a podejście decyzyjne	64
3. Procesy stanowienia prawa a podejście decyzyjne	66
4. Procesy stosowania prawa a podejście decyzyjne	69
Wybór literatury do części pierwszej	73

Część druga**PROCESY STANOWIENIA PRAWA****Rozdział V**

Stanowienie prawa jako typ działalności prawotwórczej	77
1. Stanowienie prawa a inne formy działalności prawotwórczej	77
2. Kompetencja prawotwórcza – akt normatywny – przepis prawny	80

Rozdział VI

Polityka prawa	89
1. Miejsce i znaczenie stanowienia prawa w doktrynalnych ujęciach procesów prawotwórczych	89
2. Modele polityki prawa	94

Rozdział VII

Procesy stanowienia prawa w ujęciu decyzyjnym	101
1. Schemat analizy procesów stanowienia prawa jako procesów decyzyjnych	101
2. Wybrane zagadnienia organizacji procesów legislacyjnych	104

Rozdział VIII

Wybrane zagadnienia opracowywania i redagowania aktów normatywnych	106
1. Uwarunkowania i ograniczenia opracowywania i redagowania tekstów aktów normatywnych	106
2. Język aktów normatywnych – zagadnienia wybrane	108
Wybór literatury do części drugiej	110

Część trzecia**PROCESY STOSOWANIA PRAWA****Rozdział IX**

Typy stosowania prawa	115
1. Podstawowe podziały	115
2. Podmioty stosujące prawo	117
2.1. Rodzaje podmiotów	117
2.2. Pozycja i podstawy działania	119
3. Tryb procesu decyzyjnego	123
3.1. Regulacje proceduralne	123

3.2. Fakty inicjujące proces decyzyjny	124
3.3. Miejsce sporu w procesie	125
4. Decyzja stosowania prawa	128
4.1. Forma i treść decyzji	128
4.2. Kontrola decyzji i procesu decyzyjnego	130
5. Uwagi końcowe	132

Rozdział X

Model decyzyjny procesu stosowania prawa	134
1. Modele procesu stosowania prawa	134
1.1. Modelowanie procesu stosowania prawa w ujęciu Jerzego Wróblewskiego .	134
1.2. Materialnoprawny i proceduralny aspekt modelu decyzyjnego	135
1.3. Składniki modelu decyzyjnego	136
2. Faza przygotowawcza „przeddecyzyjna”	137
2.1. Rodzaje działań i rozumowań	137
2.2. Ustalanie stanu faktycznego	137
2.3. Ustalanie stanu prawnego	141
3. Decyzja stosowania prawa i jej uzasadnienie	142
3.1. Decyzja stosowania prawa	142
3.2. Uzasadnienie decyzji	143
4. Fazy „podecyzyjne” (kontrolna i wykonawcza)	145
4.1. Faza kontrolna	146
4.2. Faza egzekucyjna	147
5. Uwagi końcowe	148

Rozdział XI

Wykładnia w procesie stosowania prawa	150
1. Wykładnia prawa – pojęcie i rodzaje	150
2. Wykładnia operatywna	151
2.1. Podstawowe cechy	151
2.2. Walidacyjno-derywacyjne ujęcie wykładni operatywnej	152
2.3. Powszechność i zakres wykładni operatywnej	153
3. Reguły wykładni i ich role interpretacyjne	155
3.1. Rodzaje reguł wykładni	155
3.2. Role reguł w wykładni	156
4. Fazy wykładni operatywnej	157
4.1. Faza ustaleń walidacyjnych	157
4.2. Faza konstruowania normatywnej podstawy decyzji	160
4.3. Faza redukcji decyzyjnej	162
5. Uzasadnianie decyzji interpretacyjnej	163
6. Uwagi końcowe	164

Rozdział XII

Aksjologia w stosowaniu prawa	166
1. Wartości stosowania prawa	166

2. Legalność i praworządność stosowania prawa	167
2.1. Zarys relacji pojęciowych	167
2.2. Aspekty normatywne	168
3. Elastyczność stosowania prawa	170
3.1. Wartości sprawiedliwości i słuszności jako wartości stosowania prawa	170
3.2. Elastyczność stosowania prawa a wartości sprawiedliwości i słuszności	171
3.3. Normatywne aspekty elastycznego stosowania prawa	173
4. Luzy decyzyjne w procesie stosowania prawa	174
4.1. Źródła luzu decyzyjnego	174
4.2. Rodzaje i zakres luzu decyzyjnego	177
5. Pewność stosowania prawa	178
5.1. Aspekty pewności stosowania prawa	178
5.2. Pewność a jednolitość stosowania prawa	179
5.3. Pewność a praworządność i elastyczność stosowania prawa	182
6. Uwagi końcowe	183
Wybór literatury do części trzeciej	184

OD AUTORÓW

Zagadnienia tworzenia i stosowania prawa należą bez wątpienia do tej grupy zagadnień, które decydują o odmienności tzw. kontynentalnego prawoznawstwa budowanego w ramach kultury prawa stanowionego. Są one niezbędnym elementem wykładu akademickiego z zakresu teorii i filozofii prawa; coraz częściej traktowane są także jako przedmiot odrębnego wykładu zawierającego problematykę łączącą perspektywę teoretycznoprawną z potrzebami praktyki prawniczej. W części uniwersyteckich wydziałów prawa oraz niepublicznych szkół wyższych, prowadzących studia prawnicze, taki właśnie przedmiot (pod nazwą „Tworzenie i stosowanie prawa”) jest ostatnio wprowadzany do akademickiego programu studiów prawniczych. Sytuacja taka uzasadnia, jak sądzimy, zamiśl odpowiedniego opracowania tych zagadnień w postaci monografii akademickiej kierowanej zarówno do studentów prawa, jak też do nauczycieli akademickich, którzy włączają zagadnienia tworzenia i stosowania prawa do prowadzonych przez siebie przedmiotów i zajęć.

Monografia stanowi wynik kilkuletnich badań jej Autorów nad procesami stanowienia i stosowania prawa w perspektywie decyzyjnej. Z uwagi na sposób przedstawiania zagadnień tworzenia i stosowania prawa, może ona służyć także jako opracowanie o charakterze podręcznikowym do wspomnianych wyżej przedmiotów i zajęć objętych programem studiów prawniczych. Zawiera ona bowiem wybór reprezentatywnych – dla polskiej literatury przedmiotu – koncepcji i stanowisk w kwestiach tworzenia i stosowania prawa, pozwalający na zapoznanie się z utrwalonym dorobkiem doktryny prawniczej. W opracowaniu znalazły się jednak także wątki monograficzne, bowiem przedstawienie zagadnień stanowienia i stosowania prawa zostało dokonane w kulturowej i decyzyjnej perspektywie badawczej. Decyzyjne podejście do badania tych procesów pozwala, w opinii autorów, na wykazanie istotnych, aczkolwiek pomijanych w tradycyjnej charakterystyce tworzenia i stosowania prawa, powiązań i sprzężeń między obu tymi procesami tworzenia i społecznego działania prawa. Podejście to pozwala także, w opinii autorów, na dynamiczne ujęcie prawa w jego społecznym, uwarunkowanym kulturowo tworzeniu i działaniu.

Autorzy ujmują prawo jako szczególne, wieloaspektowe zjawisko kulturowe, pełniące odpowiednie funkcje wobec ujawnionych w życiu społecznym potrzeb oraz interesów. Interesy te są realizowane między innymi w procesach stanowienia i stosowania prawa, zaś organizacja i przebieg tych procesów uzasadniają wniosek o powiązaniu prawa z potrzebami i interesami manifestowanymi w organizacji państwowej i jej porządku prawnym. Książka dostarcza rozwiniętej charakterystyki stanowienia i stosowania prawa w innym ujęciu teoretycznym niż rozpowszechniony dotąd opis tych procesów w kate-

goriach normatywnego systemu źródeł prawa, normatywnej koncepcji wykładni prawa itp. Autorzy nie traktują przy tym podejścia decyzyjnego jako podejścia konkurencyjnego wobec dotychczasowych sposobów opisu tworzenia i stosowania prawa. Ma to być podejście komplementarne, uzupełniające tradycyjne podejście dogmatycznoprawne w badaniu procesów stanowienia i stosowania prawa. W zamierzeniu autorów podejście decyzyjne pozwala także na wzbogacenie metody modelowania typów tworzenia i stosowania prawa opartego na charakterystyce źródeł prawa oraz decyzji sądowych bądź administracyjnych jako wytworów procesów decydowania prawnego.

Książka może być traktowana jako autorskie opracowanie podręcznikowe, pomocne w opanowaniu zagadnień teorii i filozofii prawa w odniesieniu do tworzenia i stosowania prawa we współczesnych państwach. Do każdej z trzech części opracowania został dołączony wybór literatury, pozwalający na pogłębione studia przedstawionych w nich zagadnień. Pełna dokumentacja bibliograficzna pozycji przywoływanych w książce została zawarta w przypisach.

Andrzej Korybski i Leszek Leszczyński, w sierpniu 2015 r.

Część pierwsza

**STANOWIENIE I STOSOWANIE PRAWA –
OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA TEORETYCZNA**

PROBLEMATYKA STANOWIENIA I STOSOWANIA PRAWA W PRAWOZNAWSTWIE

1. Zagadnienia stanowienia i stosowania prawa w literaturze teoretycznoprawnej

1. W terminologii współczesnego prawoznawstwa (w tym zwłaszcza teorii prawa) pojęcia stanowienia i stosowania prawa należą – w kulturze prawa stanowionego – do grupy kluczowych pojęć, składających się na aparaturę pojęciową teorii prawa¹. Są to pojęcia istotne dla tożsamości porządków prawnych opartych na kulturze prawa stanowionego, jednakże rozumiane są różnorodnie, w zależności od przyjętej koncepcji prawa, a także przyjmowanych celów badawczych.

Uderzającą cechą dotychczasowej analizy procesów stanowienia oraz stosowania prawa jest jej rozdzielność: każdy z tych typów jest analizowany osobno, zaś zasadnicza dla kultury prawa stanowionego kwestia sprzężenia między stanowieniem i stosowaniem prawa jest z reguły kwitowana kilkoma skomprimowanymi twierdzeniami². W konsekwencji możemy w literaturze przedmiotu napotkać odrębne modele prawotwórstwa oraz modele stosowania prawa, przedstawiane bez analizy związków i sprzężeń występujących między stanowieniem a stosowaniem prawa. Traktowanie tych modeli jako odrębnych konstrukcji badawczych wynika przede wszystkim, jak sądzimy, z braku odpowiednich podejść badawczych, pozwalających na całościowe ujęcie procesów stanowienia i stosowania prawa.

Kolejną cechą opracowań poświęconych odrębnie stanowieniu oraz stosowaniu prawa jest umieszczanie problematyki stanowienia prawa w szerszej perspektywie badawczej, obejmującej różnorodne formy (sposoby) działalności prawotwórczej. Stanowienie prawa jest traktowane jako jeden z kilku sposobów (form) prawotwórstwa, a ponadto z reguły jest ono przeciwstawiane sędziowskiej aktywności prawotwórczej w porządkach prawnych opartych na kulturze prawa powszechnego (*common law*). Powszechnie przyjętym sposobem opisu form tworzenia prawa jest przy tym umieszczanie stanowienia

---

¹ Por. zestawienie zagadnień badawczych i terminologii dotyczącej zwłaszcza stosowania prawa (w:) L. Leszczyński, *Zagadnienia teorii stosowania prawa*, Kraków 2004, *passim*. Por. też A. Bator (red.), *Wprowadzenie do nauk prawnych. Leksykon tematyczny*, Warszawa 2012, s. 187–203 oraz 259–279.

² Por. np. S. Wronkowska, *Podstawowe pojęcia prawa i prawoznawstwa*, Poznań 2002, s. 82–85; S. Kaźmierczyk, Z. Pulka, *Wstęp do prawoznawstwa*, Wrocław 2000, s. 66–69.

prawa w jednym szeregu z takimi sposobami prawotwórstwa, jak kształtowanie prawa zwyczajowego czy recepcja prawa, co zaciera – w odbiorze czytelnika – wyjątkową doniosłość procesów stanowienia prawa we współczesnych porządkach prawnych.

Dość rozpowszechnionym sposobem analizy tworzenia prawa (a w tym także opisu i wyjaśniania stanowienia prawa) jest odróżnianie działalności prawotwórczej od kształtowania prawa, przy czym za rezultat procesu tworzenia prawa uznaje się normy prawne, zaś za wynik procesu kształtowania się prawa – określenie treści zawartych w normach. Kształtowanie prawa jest ujmowane jako spontaniczny proces, mający miejsce w strukturach społecznych i politycznych zorganizowanych grup społecznych i wyznaczony przez ścieranie się różnorodnych interesów jednostkowych i grupowych.

Proces tworzenia prawa jest więc w literaturze zdecydowanie odróżniany od procesu powstawania (kształtowania). W rozpowszechnionym w doktrynie ujęciu proces tworzenia prawa jest formalnie zorganizowany i przebiega w zinstytucjonalizowanych strukturach władzy publicznej w państwie. Organizacja procesów tworzenia prawa jest wyznaczona przez obowiązujące normy prawne³. Słabością takiego ujęcia jest jednoznaczne związanie procesów społeczno-politycznych i ustrojowych z abstrakcyjną konstrukcją normy prawnej, która jest przecież – jak będziemy wykazywali w kolejnych częściach książki – kształtowana zasadniczo w procesach stosowania prawa.

Należy stwierdzić, że zainteresowanie badaniem tworzenia i stosowania prawa oraz jego wytworów w postaci decyzji prawotwórczej i decyzji stosowania prawa zależy od perspektywy kulturowej, w jakiej analizuje się te procesy. Stanowienie i stosowanie prawa jako odrębne pola badań są wyodrębniane w kulturze prawnej opartej na rozróżnieniu tworzenia (stanowienia) i stosowania prawa jako procesów decyzyjnych odrębnych kompetencyjnie, organizacyjno-proceduralnie, a także zasadniczo odrębnych z uwagi na odmienne podmioty wyposażone w kompetencje decyzyjne. Dlatego też twierdzimy, że – niezależnie od stwierdzonych wyżej w literaturze ujęć i stanowisk w kwestiach tworzenia i stosowania prawa – niezbędną częścią analizy tych procesów powinno być wykazywanie swoistego sprzężenia zachodzącego między obiema tymi sferami procesów decyzyjnych w strukturach władzy publicznej. Sprzężenie to w kulturze prawa stanowionego (tzw. kontynentalnej kulturze prawnej) jest charakteryzowane poprzez wykazywanie niezbędności wydobycia podstawy normatywnej decyzji stosowania prawa z odpowiednich źródeł prawa stanowionego przez organy władzy publicznej wyposażone w kompetencje prawotwórcze. W kulturze prawa precedensowego (tzw. anglosaskiej kulturze prawnej) wyodrębnianie procesów stanowienia oraz stosowania prawa ma drugorzędne znaczenie z uwagi na swoistość systemu źródeł prawa oraz prawotwórcze znaczenie orzecznictwa sądowego.

Należy odnotować, że pojęcia tworzenia i stosowania prawa w kulturze anglosaskiej zasadniczo nie występują, zaś podstawową formą społecznego działania prawa, obejmującego oba wyróżniane w kontynentalnej literaturze typy procesów powstawania i działania prawa (zwłaszcza w dziedzinie prawa prywatnego), jest sądowe decydowanie w konkretno-indywidualnych sprawach, formujące określoną praktykę precedensową⁴.

³ Por. zwłaszcza A. Redelbach, S. Wronkowska, Z. Ziemiński, *Zarys teorii prawa*, Warszawa 1992, s. 169–172. Podobne rozróżnienia są proponowane w zdecydowanej większości opracowań propedeutycznych z zakresu prawoznawstwa, a także podręczników z zakresu teorii i filozofii prawa.

⁴ Por. L. Leszczyński, *Zagadnienia teorii stosowania...*, s. 17.

W rezultacie zagadnienia interpretacji prawa, argumentacji prawniczych oraz wnioskowań, stanowiące w kontynentalnej kulturze prawnej nieodłączną część stosowania prawa jako wyodrębnionego przedmiotu badań zarówno dla szczegółowych, jak też ogólnych nauk prawnych, w kulturze anglosaskiej należą po prostu do zasadniczego nurtu prawnoznawstwa – bez rozróżniania procesów prawotwórczych i procesów stosowania prawa⁵. W prawnoznawstwie opartym na założeniach i wartościach anglosaskiej kultury prawnej zagadnienia – traktowane w kontynentalnej literaturze jako przynależące do problematyki stosowania prawa – są rozproszone. Nie występują one jako pewien zwarty kompleks badawczy i są łączone z badaniami nad orzecznictwem sądowym i funkcjonowaniem wymiaru sprawiedliwości.

2. Centralne miejsce w pojęciowej analizie procesów tworzenia prawa w przedstawionym wyżej ujęciu przypada pojęciu prawodawcy. Prawodawca jest charakteryzowany jako organ władzy publicznej wyposażony w kompetencję prawotwórczą zawartą w obowiązujących normach prawnych. Stąd też obszar zainteresowania w tej analizie jest określony przez kształt systemu prawa oraz usytuowanie norm kompetencji prawodawczej w tym systemie. Analiza tworzenia prawa przybiera w związku z tym postać analizy normatywnej, ograniczonej do zrekonstruowania modelu normatywnego organów wyposażonych w kompetencje prawotwórcze, a także uporządkowanego opisu rezultatów działalności prawodawczej w postaci odpowiednich aktów normatywnych (źródeł prawa w znaczeniu formalnym).

Kolejna kwestia poruszana w literaturze z zakresu prawnoznawstwa dotyczy form tworzenia prawa. Zalicza się do nich z reguły tworzenie prawa w drodze: stanowienia, umowy prawotwórczej, przekształcania zwyczaju w prawo zwyczajowe oraz precedensu prawotwórczego. Stanowienie prawa oraz umowa prawotwórcza stanowią formy kreowania norm prawnych. Dlatego też w niektórych opracowaniach obie te formy obejmuje się zbiorczym terminem „stanowienie prawa”, rozróżniając dwa typy stanowienia prawa: stanowienie aktów normatywnych oraz stanowienie norm prawnych w drodze umowy prawotwórczej (w tym zwłaszcza stanowienie norm prawnych w drodze umów międzynarodowych)⁶. Prawo zwyczajowe i prawo precedensowe są rezultatem procesu prawotwórczego odzwierciedlającego stan wiążących społecznie norm postępowania; istotną cechą różniącą te formy od dwóch pierwszych jest to, że zostały ukształtowane ewolucyjnie w życiu społecznym, a ponadto – że zostały one odczytane przez organy wymiaru sprawiedliwości z uwzględnieniem poczucia słuszności oraz innych wartości aprobowanych społecznie.

W związku z pojęciem prawodawcy w literaturze teoretycznoprawnej wysuwa się dwie kolejne kwestie: racjonalności tworzenia prawa oraz prawodawcy racjonalnego. Pierwsza kwestia jest z reguły rozważana w kontekście klasycznych teorii racjonalnego działania i w związku ze swoistościami działania prawotwórczego, w tym zwłaszcza sta-

⁵ W odniesieniu do brytyjskiego porządku prawnego jako współczesnej egzemplifikacji anglosaskiej kultury prawnej por. np. G. Rivlin, *Understanding the Law*, Oxford University Press 2009, zwłaszcza s. 4–8, 11–15, 19–33 oraz 39–42. Por. także C.F. Stychin, L. Mulcahy, *Legal Method: Texts and Materials*, Sweet and Maxwell, London 2003, s. 283–364 (w odniesieniu do rozumowań prawniczych przy poszukiwaniu podstawy prawnej decyzji sędziowskiej oraz jej uzasadnienia).

⁶ Tak A. Bator (red.), *Wprowadzenie do nauk prawnych...*, s. 189. Por. też S. Kaźmierczyk, Z. Pulka, *Wstęp do prawnoznawstwa...*, s. 128–132.

STANOWIENIE I STOSOWANIE PRAWA

Andrzej Korybski – doktor habilitowany nauk prawnych, profesor Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, pracownik Katedry Teorii i Filozofii Prawa Wydziału Prawa i Administracji UMCS, prowadzi zajęcia z zakresu prawoznawstwa, logiki dla prawników, negocjacji i mediacji, nauki legislacji, techniki legislacyjnej oraz zawodów prawniczych i edukacji prawniczej; autor ponad 90 publikacji naukowych z zakresu prawoznawstwa, w tym 11 monografii i podręczników akademickich.

Leszek Leszczyński – profesor doktor habilitowany nauk prawnych, kierownik Katedry Teorii i Filozofii Prawa Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, członek Komitetu Nauk Prawnych PAN, sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego; autor około 230 publikacji naukowych z zakresu teorii i filozofii prawa, w tym zwłaszcza teorii stosowania prawa, europejskiego systemu praw człowieka, integracji europejskiej oraz komparatystyki prawniczej (ze szczególnym uwzględnieniem prawa anglosaskiego i japońskiego).

■ Książka jest jednym z nielicznych na rynku opracowań podręcznikowych dotyczących tematyki stanowienia i stosowania prawa.

■ Autorzy zdecydowali się na wyróżnienie stanowienia prawa spośród podstawowych form tworzenia prawa, aby podkreślić zasadnicze znaczenie procesów stanowienia i stosowania prawa dla współczesnego, demokratycznego państwa prawnego. Przedstawiona analiza tych procesów jest prowadzona przy wykorzystaniu jednego, spójnego aparatu pojęciowego i założeń podejścia decyzyjnego. Wykazanie wzajemnych powiązań stanowienia i stosowania prawa oraz równoległa charakterystyka podstawowych faz obu tych procesów umożliwiły wyjście poza tradycyjny, teoretyczny ich opis oraz ich decyzyjne ujęcie, interesujące przedstawicieli nie tylko prawoznawstwa, lecz także praktyki prawniczej. Zmiana ta była konieczna z uwagi na przeobrażenia systemów władzy publicznej i prawa państw członkowskich Unii Europejskiej oraz budowę wspólnego europejskiego porządku prawnego.

■ Publikacja jest przeznaczona dla studentów prawa oraz innych kierunków z zakresu nauk społecznych, jak również nauczycieli akademickich wykładających zagadnienia teorii i filozofii prawa, prawa konstytucyjnego, prawa procesowego oraz postępowania administracyjnego. Będzie przydatna także praktykom prawa, którzy chcą doskonalić swój warsztat zawodowy.

ISBN 978-83-264-9296-9

9 788326 492969

Cena 59 zł
(w tym 5% VAT)

Zamówienia:

infolinia 801 04 45 45, fax 22 535 80 01

zamowienia.książki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

9 788326 492969 M01 P01